

ת"פ 23522/02/17 - מדינת ישראל נגד חאלד בן עקל חשב

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 23522-02-17 מדינת ישראל נ' חשב
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת מרב גרינברג
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	חאלד בן עקל חשב

החלטת ביניים

1. במסגרת התיק דנא הוגשה בקשה לביטול כתב האישום. בתמצית עותרת ההגנה להורות על ביטול כתב אישום בתיק דנא מחמת הגנה מן הצדק לפי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נ"ח] תשמ"ב-1982 ומכח דוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים. לאחר ששמעתי טעונו הצדדים בכתב ובע"פ, נקבע הדיון לשימוע ההחלטה ליום 6.9.18.

2. בתוך כך, נשמע לפניי תיק נוסף ת"פ 10608-10-16 מדינת ישראל נ' שנאר שעניינו דומה. בדיון שהתקיים בתיק זה ביום 18.7.18, הוגשה תגובה מעודכנת יותר מצד המאשימה וכן מצאתי ליתן להגנה אורכה על מנת לבסס טענתה לאכיפה בררנית, שיכולה, בנסיבות מסוימות, להשליך גם על התיק שלפניי. עוד התבקשה המאשימה למסור לבית המשפט מידע נוסף שאף הוא רלוונטי לתיק שלפניי. הדיון בתיק זה נקבע ליום 29.10.18.

3. אשר על כן, מצאתי כי נכון יהיה שלא לשמע החלטתי במועד הקבוע אלא לאפשר דחייה גם של הדיון בתיק זה שכאמור ההכרעה בו עשויה להיות מושפעת גם מהמידע והנתונים שיתקבלו בתיק שנאר.

4. עם זאת, כבר עתה מצאתי מקום להתייחס למספר היבטים של הסוגיה הניצבת לפנינו, מתוך תקווה שיהיה בכך כדי להניע את המאשימה לעשות חושבים ולערך שינויים מתבקשים בדרכי התנהלותה בכל הקשור למדיניות האכיפה ביחס למסיעים בפעם הראשונה (חזרה ליישום סעיף 3 להנחיית פרקליט המדינה 2.15). **במה הדברים אמורים?**

5. בתיק שלפניי הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירה של הסעת תושב זר השוהה שלא כדין, לפי סעיף 12 א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 (להלן: "חוק הכניסה") ועבירה נוספת של ניסיון להעסיקו. כמפורט בכתב האישום, ביום 27.11.16, הסיע הנאשם תושב אזור שלא היה בידו היתר כניסה או עבודה מהעיר טייבה לקלנסואה לצורך העסקתו בעבודת ריצוף. (לצורך דיון עקרוני זה, לא

אתיחס, בשלב זה, לעבירה הנלווית וטענות ההגנה הנוגעות לה).

6. ההגנה טענה בבקשתה לביטול כתב האישום, בין היתר, כי המאשימה פעלה באופן פסול בכך שהחליטה להעמיד הנאשם לדין בניגוד לסעיף 3 להנחית פרקליט המדינה 2.15. עוד יצאה ההגנה כנגד החלטת ראש חטיבת התביעות במשטרת ישראל שהורתה על ביטול זמני של סעיף זה, כשלשיטתה מדובר בהחלטה שניתנה ללא סמכות ומבלי שפורסמה ברשומות כמתחייב בדין.

הנחית פרקליט המדינה 2.15 ושינויה בהוראת שעה של ראש חטיבת התביעות במשטרה

7. ביום 12.9.10 פורסמה הנחיית פרקליטות המדינה מס' 2.15. ההנחיה שכותרתה "**מדיניות האכיפה של מעסיקים, מסיעים ומלינים של שוהים בלתי חוקיים**" קבעה מדיניות אכיפה וענישה מדורגת ביחס לעבירות של הסעת שוהים בלתי חוקיים. באשר למסיע של שוהים בלתי חוקי בפעם הראשונה, שמסוכנות מופחתת, נקבעה מדיניות אכיפתית מקלה לפיה לא יוגש כנגדו כתב אישום אלא אם נמנה על החריגים, המפורטים בסעיף 5 להנחיה, שאינם מענייננו.

זהו המקום לציין, כי אותה עת הייתה עבירת ההסעה שלא כדין בגדר הוראת שעה ולא הוראת קבע, כשתוקפה של העבירה הוארך מעת לעת.

8. ביום 21.10.15, על רקע שינוי לרעה במצב הביטחוני, גובשה ע"י ראש חטיבת התביעות של משטרת ישראל בתיאום עם המשנה לפרקליט המדינה לעניינים פליליים, הנחייה נוספת המשנה לחומרא את מדיניות האכיפה הקיימת. בהתאם להנחיה שכותרתה "**מדיניות הטיפול בשב"ח ועבירות הלנה, הסעה, העסקה-הוראת שעה**" נקבע, בין היתר, כי באופן זמני תבוטל ההנחיה המקלה ומסיעים יועמדו לדין גם בפעם הראשונה.

כמפורט בהנחיה, המצב הביטחוני הנוכחי מלמד על הסלמה בהיקף אירועי הטרור וגידול ניכר במספר אירועי דקירה וטרור כנגד אזרחי המדינה, כאשר חלק ניכר מהם מבוצעים ע"י שוהים בלתי חוקיים ומחייב החמרה זמנית ומוגבלת בזמן. עוד הובהר כי "**מדובר בהוראת שעה עד לסיום התקופה הביטחונית המורכבת הנוכחית או עד להודעה אחרת**". (ההדגשה שלי מ.ג.).

9. כפועל יוצא מכך, נאשמים כדוגמת הנאשם שעובר לשינוי בהנחיה לא היה מקום להגיש נגדם כתב אישום, הועמדו לדין על עבירת הסעה ראשונה.

10. ראוי לציין, כי כעולה מטיעוני המאשימה בתיק שנאר, מצויה הנחייה 2.15 בהליכי עדכון אלא שעדיין נותרה מדיניות האכיפה כנגד המסיעים למיניהם בהתאם להוראת השעה כאמור.

11. הסנגוריה יוצאת כנגד שינוי מדיניות זה בשני מישורים: במישור המהותי-חוקתי סבורה, כי מדובר בשינוי שרירותי הפוגע בזכותו של הנאשם להליך הוגן וכן כי הנאשם הופלה לרעה ביחס לנאשמים אחרים בנסיבות דומות. במישור המנהלי נטען, כי השינוי בהנחיה המקלה לא פורסם ובכך הפרה המאשימה את חובתה לפרסום הנחיות מנהליות או כל שינוי שחל בהן.

12. אין זו העת להכריע בכלל טיעוני ההגנה, מהטעמים שפורטו בתחילת החלטתי, אך דומה כי הגיעה העת לשוב ולדון במדיניות האכיפה הנוכחית הנמשכת מאז כניסת הוראה השעה לתוקף, לפני כשלוש שנים, ועד היום.

13. מדיניות הענישה המקלה כלפי מסיעים בפעם הראשונה נקבעה מטעמים שונים, בין היתר עלה קושי בהוכחת מודעותם של אלו לחובתם לבדיקה מעמיקה של זהות הנוסע והתחשבות בנסיבות המקרה. מדיניות האכיפה הן כנגד שוהים בלתי חוקיים (טרם השינוי לחומרא, לא הוגש כנגדם כתב אישום על כניסה ראשונה ושנייה לתחומי המדינה) והן כנגד מסיעיהם שונתה לרעה בהתאמה להסלמה שחלה במצב הביטחוני באותה עת. בהוראת השעה המחמירה הובהר כי תקפה לזמן מוגבל וכי "מדובר בהוראת שעה עד לסיום התקופה הביטחונית המורכבת הנוכחית".

האין דבר יותר קבוע מהזמני?

14. גל הטרור ששטף את המדינה בשנים 2015-2016 זכה להגדרה "אינתיפאדת הסכינים" חייב את רשויות התביעה להחמרה באכיפה ובענישת שוהים בלתי חוקיים והמסייעים בידם אלא שהרוחות השתנו. למעשה ובזהירות הראויה, המציאות הביטחונית שלוותה אותנו בעת כניסת הנחית פרקליט המדינה 2.15 המקלה לתוקף אינה שונה מזו שבה אנו מצויים כיום (בכל הקשור לטרור המבוצע ע"י שוהים בלתי חוקיים). לראייה, חזרה לתוקף מדיניות האכיפה שהייתה נהוגה טרם הוראת שעה ביחס לשוהים הבלתי חוקיים וכיום לא מוגש נגדם כתב אישום בכניסה ראשונה ואף למעלה מכך.

15. כוחה של הוראת שעה בזמניותה ובהתאמתה למציאות החיים המשתנה. ההנחיה במתכונתה הנוכחית השוללת באופן גורף התייחסות מקלה ומתחשבת במסייעים חד-פעמיים אינה מידתית, אינה מותאמת לצרכי השעה, מחייבת חשיבה נוספת וחתירה לקראת מדיניות אכיפה גמישה יותר. הגיעה העת לשוב ולבחון ביטול הוראת השעה ויפה שעת אחת קודם.

16. הדיון בתיק עצמו נדחה ליום 8.11.18 שעה 09:30.

החלטתי תשלח לצדדים.

ניתנה היום, י"א אלול תשע"ח, 22 אוגוסט 2018, בהעדר הצדדים.

עמוד 3

